

324953 - Gömlekler  zerine İmza Atmak İsrâf Sayılır mı?

Soru

Ben yüksek öğrenimde okuyan bir  ğrenciyim. Burada imza günü adıyla geleneksel bir gün düzenleniyor. Bu günde yapılan Őey Őudur: “ ğrenci okuldan mezun olmasından birkaç gün öncesinden beyaz bir gömlek giyiyor; eğitim gördüğü arkadaşları ve dostları bu beyaz g mleğın üzerine imza atıyor. Kanaatimce bu (g mleğ ) heder etmektir. Allah bundan razı olmaz. Sorum Őu: Bunun benzeri durumlar için bir hüküm var mıdır yok mudur? Çünkü bu g mleğın üzerine atılan (birçok) farklı imza nedeniyle sonradan tekrar giyilmesi mümkün değildir.

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hiç Őüphesiz ki kıyafet aslen değ r verilmesi gereken ve boŐ yere harcamaktan sakınılması gereken mallardandır. Şeriat da fayda vermeyen Őeylerle bir malı zayı etmekten sakındırmaktadır. Allah teala Şöyle buyurur: **“Ey  dem oğulları! Her namaz vaktinde mescide giderken, s s n z olan elbisenizi giyinin. Yiyin, için fakat israf etmeyin; çünkü Allah israf edenleri asla sevmez..”** (A’raf, 31) Allah teala yine buyurur: **“Akrobaya hakkını ver, yoksula ve yolda kalmıŐa da. İsrâf ederek saçıp-savurma. Çünkü saçıp-savuranlar, Őeytanın kardeŐleri olmuŐlardır; Őeytan ise Rabbine karŐı nankördür.”** Muğ re bin Őu’be’den Şöyle rivayet edilmiŐtir: “Resulullah’tan Şöyle dediğini iŐittim: **“Muhakkak ki Allah sizin için üç Őeyden hoŐlanmaz: Dedikodu yapmak, malı zayı etmek ve çokça soru sormak.”** (Buhari, 1477’de Müslim, 593’te rivayet etmiŐtir)

Emir San’ n  rahimehullahu teala Şöyle der: “Allah’ın bir Őeyden hoŐlanmaması; ondan razı olmaması ve onu sevmemesidir. Peki bize haber verilen Allah’ın bir Őeyi sevmemesi onun haramlığına delil olur mu? Muhtemeldir (olabilir).” (et-Tenv r, 3/327)

Muhakkak ki gömleğin üzerine imza atmak, ondan gelecek menfaati ortadan kaldırmak ve onu ziyan etmektir. Buna karşılık bu imzaların hatıra olmasında hiçbir menfaat ve maslahat da yoktur. Bu durum malı zayi etme ve israf yapmanın örneklerindendir.

Bu imzalarda eğer ki bir fayda olduğunu farz etsek; buna mahsus küçük bir hatıra defterine, deftere veya malın zayi olmasına gerek bırakmayan buna benzer şekillerle imza atıldığında bu fayda yerine gelmiş olur.

Bir Müslümanın, normal davranışlarında İslam'ın belirlediği maslahat ve mefsedeti/zarar gözetmesi gerekir. Eğer (bir şeyin) mefsedet tarafı daha fazla olursa ondan uzak durmalıdır. Bu, takvaya daha uygun olandır.

Şeyhulislam İbn Teymiyye rahimuhullahu teala şöyle demiştir: “Veranın/takvanın mükemmel olması; insanın hayırlı olanların en hayırlısını, şerli olanların da en şerlisini bilmesidir. Bilmelidir ki şeriat, maslahatı gerçekleştirmek ve kemale erdirmek; mefsedeti ortadan kaldırmak ve azaltmak üzerine bina olunmuştur. Fakat kim ki maslahatı yapmak ve terk etmek arasında denge kuramazsa vacip olanları bırakıp haram olanları işleyebilir.” (*Mecmûu'l-Fetevâ*, 10/512)

Sonuç olarak böyle bir davranış malı zayi etmektir ve yasaklanan israftır. Bunda muteber bir maslahat da yoktur. Eğer bu davranışta az bir maslahat takdir edilmiş olursa/bilinirse, bu maslahat malı zayi etmeden, israfa kaçmadan başka yollarla da elde edilebilir.

Allah en iyisini bilir.